

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
Περιεχόμενα	1
Κυριότερες συντομογραφίες	7
Πρόλογος	11
ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	
§1 Το εμμάρτυρο μέσο. Διάκριση από συγγενείς έννοιες	17
I. Εξέταση των διαδικών	18
II. Ένορκες βεβαιώσεις	20
III. Πραγματογνωμοσύνη	22
IV. Μάρτυρες-πραγματογνώμονες	23
§2 Οι εν γένει νομοθετικοί περιορισμοί στη χρήση του εμμάρτυρου μέσου	24
I. Υποκειμενικοί περιορισμοί	26
1. Ανεπιτήδευτοι μάρτυρες	27
2. Εξαιρέτεοι μάρτυρες	29
II. Αντικειμενικοί περιορισμοί	30
§3 Προέλευση και διαχρονική νομοθετική εξέλιξη του θεσμού	32
I. Προέλευση	33
II. Διαχρονική νομοθετική εξέλιξη	41
ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ ΟΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ	
§4 Ο κανόνας του περιορισμού των μαρτύρων λόγω έγγραφου τύπου και λόγω ποσού και οι εξαιρέσεις του	47
I. Η εξωτερική σχέση των περιορισμών στη χρήση των μαρτύρων λόγω έγγραφου τύπου και λόγω ποσού. Η σχέση τους με τους κανόνες της απαγόρευσης χρήσης μαρτύρων κατά του περιεχομένου εγγράφου και προς απόδειξη πρόσθετων συμφώνων δικαιπραξίας που συντάχθηκε εγγράφως	54
II. Η εσωτερική σχέση των περιορισμών, ως οδηγός	

(ερμηνευτικής) αναδόμησης της νομοτεχνικής μορφής των άρθρων 393 και 394 ΚΠολΔ	60
III. Η νομική φύση των κανόνων που απαγορεύουν τη χρήση των μαρτύρων κατ' άρθρα 394 § 2 και 393 ΚΠολΔ. Η σχέση τους με την αρχή του ατύπου των δικαιοπραξιών	62
§5 Η απαγόρευση του εμμάρτυρου μέσου λόγω έγγραφου (συστατικού ή αποδεικτικού) τύπου κατ' άρθρο 394 § 2 ΚΠολΔ	67
I. Αντικειμενικά όρια εφαρμογής του άρθρου 394 § 2 ΚΠολΔ	71
1. Ο συστατικός έγγραφος τύπος, ως στοιχείο του πραγματικού του άρθρου 394 § 2 ΚΠολΔ	76
2. Περιπτώσιολογία δικαιοπραξιών υπαγόμενων στο άρθρο 394 § 2 ΚΠολΔ λόγω (νόμιμου) συστατικού έγγραφου τύπου	81
α. Συμβάσεις ιδιωτών με το Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ.	82
β. Σύμβαση αφηρημένης υπόσχεσης ή αναγνώρισης χρέους	84
γ. Πρόωρη καταγγελία εμπορικής μίσθωσης από τον μισθωτή	86
δ. Σύμβαση εντολής προς αγορά ακινήτου	86
3. Ο αποδεικτικός έγγραφος τύπος, ως στοιχείο του πραγματικού του άρθρου 394 § 2 ΚΠολΔ	88
4. Περιπτώσιολογία δικαιοπραξιών υπαγόμενων στο άρθρο 394 § 2 ΚΠολΔ λόγω (νόμιμου) αποδεικτικού έγγραφου τύπου	90
α. Συμφωνία πρόωρης λύσης εμπορικής μίσθωσης	92
β. Ασφαλιστική σύμβαση	93
γ. Σύμβαση εμπορικής αντιπροσωπείας	94
δ. Σύμβαση χρηματιστηριακής παραγγελίας (-εντολής)	96
ε. Συμφωνία δικηγορικής αμοιβής	99
στ. Συμπερασματικές παρατηρήσεις	101
5. Το επιτρεπτό της εμμάρτυρης απόδειξης στις καταργητικές ή τροποποιητικές συμφωνίες δικαιοπραξίας για την οποία ο νόμος ή τα μέρη τάσσουν την τήρηση έγγραφου τύπου	102
II. Υποκειμενικά όρια εφαρμογής του άρθρου 394 § 2 ΚΠολΔ	111
III. Ο συμβατικός αποκλεισμός του εμμάρτυρου μέσου χάριν της έγγραφης απόδειξης	119
1. Έννοια και επιτρεπτό των δικονομικών συμβάσεων εν γένει	119
2. Αποδεικτικές συμφωνίες – Η συμφωνία απόδειξης αποκλειστικά με έγγραφο κατ' αποκλεισμό των μαρτύρων	122

3. Η δεσμευτικότητα της συμφωνίας αποκλεισμού των μαρτύρων στην τακτική και στις ειδικές διαδικασίες	125
IV. Η τυχαία απώλεια του συνταχθέντος εγγράφου ως εξαίρεση της απαγόρευσης των μαρτύρων λόγω έγγραφου τύπου (άρθρο 394 § 1γ' ΚΠολΔ)	132
§6 Ο περιορισμός του εμάρτυρου μέσου λόγω ποσού (άρθρο 393 § 1 περ. 1 ΚΠολΔ)	136
I. Αντικειμενικά όρια εφαρμογής του περιορισμού του εμάρτυρου μέσου λόγω ποσού	141
1. Έννοια του όρου «συμβάσεις» στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 393 § 1 ΚΠολΔ Περιπτωσιολογία	143
2. Η έννοια του όρου «συλλογικές πράξεις» στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 393 § 1 ΚΠολΔ	151
3. Ο αποκλεισμός των μονομερών και των οιονεί δικαιπραξιών από το πεδίο ισχύος του άρθρου 393 § 1 ΚΠολΔ	157
II. Προσδιορισμός της έννοιας της αξίας του αντικειμένου της σύμβασης ή της συλλογικής πράξης, ως βάσης υπαγωγής στον περιορισμό	162
III. Ζητήματα διαχρονικού δικαίου κατά την εφαρμογή του άρθρου 393 § 1 ΚΠολΔ	169
§7 Η απαγόρευση απόδειξης με μάρτυρες πρόσθετων συμφώνων δικαιπραξίας που έχει συνταχθεί εγγράφως (άρθρο 393 § 1 περ. 2 ΚΠολΔ)	173
I. Η έννοια του πρόσθετου συμφώνου	175
II. Το ποσοτικό κριτήριο	178
§8 Η απαγόρευση απόδειξης με μάρτυρες κατά του περιεχομένου εγγράφου (άρθρο 393 § 2 ΚΠολΔ)	182
I. Το πεδίο ισχύος της απαγόρευσης	183
II. Το επιτρεπτό της απόδειξης με μάρτυρες επί εικονικότητας δικαιπραξίας	190

**ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ ΟΙ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥΣ ΤΟΥ
ΕΜΜΑΡΤΥΡΟΥ ΜΕΣΟΥ**

§9 Έννοια και λειτουργία των εξαιρέσεων	197
§10 Αρχή έγγραφης απόδειξης	201
I. Εννοιολογικός προσδιορισμός. Διάκριση από συγγενείς έννοιες	201
II. Έγγραφο συνταχθέν κατ' αποδεικτικό τύπο	207
1. Τα ιδιωτικά έγγραφα ως βάση προς συναγωγή της αρχής έγγραφης απόδειξης. Περιπτωσιολογία	210
2. Τα δημόσια έγγραφα ως βάση προς συναγωγή της αρχής έγγραφης απόδειξης. Περιπτωσιολογία	215
3. Η διαδικαστική στάση των διαδίκων, ως πηγή αρχής έγγραφης απόδειξης	222
III. Η πιθανολόγηση του αποδεικτέου γεγονότος, ως προϋπόθεση θεμελίωσης της αρχής έγγραφης απόδειξης	225
IV. Η τυχαία απώλεια του επικαλούμενου προς συναγωγή αρχής έγγραφης απόδειξης εγγράφου	228
V. Η αρχή έγγραφης απόδειξης στο πλαίσιο του διοικητικού δικαίου	231
§11 Η αδυναμία απόκτησης αποδεικτικού εγγράφου	233
I. Φυσική αδυναμία απόκτησης εγγράφου. Έννοια και περιπτωσιολογία	236
II. Ηθική αδυναμία απόκτησης εγγράφου. Έννοια και περιπτωσιολογία	240
§12 Η τυχαία απώλεια του συνταχθέντος εγγράφου	246
I. Η έννοια της τυχαίας απώλειας εγγράφου	247
II. Η σχέση με τις υπόλοιπες εξαιρέσεις του άρθρο 394 § 1 ΚΠολΔ. Η σχέση με το άρθρο 435 ΚΠολΔ	249
III. Αντικείμενο απόδειξης	251
IV. Η «τυχαία απώλεια» σε σχέση με την άρνηση επίδειξης κρίσιμου εγγράφου εκ μέρους του κατέχοντος αυτό διαδίκου ή τρίτου προσώπου	255
§13 Η φύση της δικαιπραξίας και οι ειδικές συνθήκες κατάρτισής της	257
I. Η έννοια των όρων «φύση της δικαιπραξίας» και «ειδικές συνθήκες κατάρτισης». Περιπτωσιολογία	257

II. Η εμπορικότητα της συναλλαγής, ως προνομιακά αντιμετωπιζόμενη εξαιρετική περίπτωση κατ' άρθρο 394 § 1δ' ΚΠολΔ	261
1. Η έννοια της εμπορικότητας της συναλλαγής	262
2. Η δεσμευτικότητα της εξαίρεσης	265

ΤΕΤΑΡΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΟΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ ΩΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΣ ΤΗΣ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

§14 Η επίδραση των περιορισμών των άρθρων 393 και 394 ΚΠολΔ στο επιτρεπτό των υπόλοιπων αποδεικτικών μέσων	269
I. Ένορκες βεβαιώσεις	270
II. Δικαστικά τεκμήρια (άρθρο 395 ΚΠολΔ)	271
III. Εξέταση των διαδίκων	274
§15 Οι συνέπειες της παραβίασης των περιορισμών των μαρτύρων κατ' άρθρα 393-394 ΚΠολΔ	278
I. Προϊσχύσαν δίκαιο	279
II. Ισχύον δίκαιο (μετά τον Ν.4335/2015)	281
§16 Η επίδραση των περιορισμών των μαρτύρων (άρθρα 393-394 ΚΠολΔ) στο υιοθετούμενο από τον ΚΠολΔ είδος αποδεικτικής διαδικασίας ως αυστηρής, εν μέρει ελεύθερης (αυστηρής), ελεύθερης απόδειξης	285
§17 Η εφαρμογή των περιορισμών του εμμάρτυρου μέσου κατ' άρθρο 393 και 394 στην ποινική διαδικασία (άρθρο 179 ΚΠοινΔ)	290
§18 Συμπερασματικές παρατηρήσεις	293
Βιβλιογραφία	299